

COMUNICAREA NONVERBALA

Introducere

Mi-am ales aceasta tema pentru proiectul de cercetare deoarece consider ca foarte putini oameni pun accentul in viata de zi cu zi pe limbajul nonverbal. Ar trebui sa stim, sa invat, importanta lui deoarece putem sa fim foarte usor manipulati si mintit prin limbajul trupului. Fiecare persoana se foloseste de el voluntar sau involuntar dar cred ca nu realizam sau nu constientizam adevarata lui putere.

Prin aceasta analiza as dori sa demonstrez importanta contributie a limbajului nonverbal, in special cea data de elementele fetei, cum o singura privire, o singura ridicare din spranceana poate insemna atat de mult.

Comportamentul nonverbal are valoare comunicativa, este ambiguu, exprima atitudinile noastre si sentimentele care le traim in acele momente, are aproape aceasi semnificatie in intreaga lume desi poarta o puternica amprenta culturala si sociala.

In continuarea proiectului vom intelege, semnificatia, importanta si mai ales ajutorul care ni-l ofera limbajul trupului in fiecare zi.

Cap. 1

Teorii despre limbajul nonverbal si minciuna

Prin comunicarea nonverbală înțelegem ”transmiterea voluntară sau involuntară de informații și exercitarea influenței prin intermediul elementelor comportamentale și de prezență fizică a individului sau ale altor unități sociale (grupuri sau unități umane), precum și percepția și utilizarea spațiului și timpului ca și artefactelor” (S. Chelcea, 2005, 11)

Comunicarea nonverbală este comunicarea fără cuvinte și este de două feluri: comunicarea paraverbală și limbajul trupului. Limbajul trupului este cel mai puternic efect asupra celorlalți.

Mehrabain-cercetator american a cercetat fenomenul si a ajuns la concluzia ca un interlocutor este impresionat de cuvinte in proportie de 8%, de intonatie 23% si de limbajul trupului in proportie de 69%.

Limbajul trupului imprima si nota atmosferei in care are loc interactiunea. Un individ cu o mimica zambitoare, tonica, dinamica induce o stare de bine, in opozitie cu un individ apatic, lipsit de tonus si neingrijit.

In comunicarea interumana 35% reprezinta comunicarea verbala si 65% comunicarea nonverbala dupa unii autori ponderea fiind chiar de 90%. In mediul urban, persoanele active intalnesc zilnic zeci sau sute de persoane cu care comunica non verbal.

Paul Ekman (1997b) considera ca expresiile faciale comunica informatii, insa nu intotdeauna sunt intentionate. In timp ce oamenii fac miscari faciale pentru a transmite un mesaj, expresiile faciale ale emotiilor sunt neintentionate.

In lucrarea *The repertoire of nonverbal behavior: categorie, origins, usage and coding* (1969, apud S.Chelcea, 2003, 130-135) Paul Ekman si Wallace F. Friesen propun un sistem de categorii pentru clasificarea comportamentului nonverbal avand la baza originile, functiile si coordonarea acestora. Printre ele se afla si expresiile faciale (*affect displays*) sunt miscarile faciale care exprima starea emotionala; ele pot fi intentionate sau neintentionate.

Comportamentul nonverbal are la baza mimica, gesturile si toate miscarile corpului. Voi incerca sa explic limbajul nonverbal din punct de vedere al expresiei faciale deoarece mimica fetei ocupa un rol foarte important in relatiile interumane, constient sau inconstient.

Pozitia capului este foarte sugestiva. Capul se poate afla in diverse pozitii: ridicat sau coborat, inclinat la stanga sau la dreapta, ridicat oblic la stanga sau la dreapta. Capul impins inainte ne duce cu gandul la un semn de amenintare. Capul plecat insemna supunere iar capul aplecat oblic insemna perfidie. Cel care inalta capul, isi descopera gatul, zona vulnerabila, aratand astfel ca nu se teme, ca are sentimentul propriei valori. Ridicarea batosa a capului insemna aroganta, capul lasat destins pe spate este un semn de auto predare sau o senzatie trezita de amintiri sau ascultarea muzicii preferate, deconectare de ce ii inconjoara. Capul inclinat lateral dreapta insemna bunavointe, ascultare in opozitie cu inclinarea la stanga care denota scepticism, critica, indoiala.

Pozitia capului tradeaza interesul, toleranta, indiferenta, dezgustul fata de interlocutor. Pozitia de ascultare cu interes este cu capul usor inclinat lateral. Clatinarea capului in sus si in jos insemna acord, aprobare, intelegere. Clatinarea capului de la stanga la dreapta insemna negare, dezaprobare si acesta miscarea a capului descurajeaza foarte mult persoana in cauza. In cazul unor negocieri sau diferite conversatii de afaceri sau nu numai castigam teren daca initiem aproape imperceptibil miscarile capului celui cu care negociem.

Miscarile sunt multiple si complexe, se realizeaza combinatii de miscari, se asociaza miscarea capului cu miscarea altor segmente ale corpului, miscarea integrata fiind caracteristica fiecărei situatii sau stari psihologice. Comunicarea prin expresia fetei include mimica (incrunțarea, ridicare sprancenelor, incrētirea nasului, tuguiesrea buzelor)

Mimica este acea parte a corpului nostru care comunica: fruntea incrunțata semnifica preocupare, manie, frustrare; sprancenele ridicate cu ochii deschisi ne induce către o stare de mirare de surpriza; nasul incrētut insemna neplacere iar buzele stranse insemna nesiguranta, ezitare, ascuserea unor informatii. Mimica este semnalul nonverbal cel mai usor de descifrat. Mimica poate fi agitata si este determinata de o succesiune de stari sufletesti, de senzatii puternice si poate semnifica o mare sensibilitate la stimulii externi.

Darwin R. Charles a observat ca mimica asociata unor senzatii este comuna tuturor oamenilor. Fenomenul fost studiat si concluzia a fost ca exista programe innascute, ca se pare ca exista o mimica universala.

Insa vom discuta toate aceste aspecte pe larg dar si despre alte componente care ajuta mimica fetei sa exprime anumite lucruri .

Fruntea:

Fruntea este componenta care formeaza zona superioara a fetei. Ea reprezinta puterile spirituale si trasaturile de caracter asociate.

Formele fruntii sunt foarte diferite de la persoana la persoana dar ea este intotdeauna determinata de linia parului iar inalțimra ei se intinde intre punctul situat intre sprancene si linia parului. Prin miscarea muschilor sunt generate cutele fruntii, care pot fi verticale, orizontale sau incrētite. Cutele verticale se datorea concentrării pe un punct in spatiu sau a luminii orbitoare. Astfel cutele verticale devin expresia unui efort spiritual sau fizic; in valori normale sau depasite, ele exprima disperare, furie, sau emotie. Cutele orizontale apar cand ochii sunt larg deschisi, cand se incerca prelucrarea informatiilor detinute, dar care nu sunt intelese; mimica este expresie a fricii, sperieturii, mirarii, intelegerii bruste a unui lucru, dar aceasta mimica poate fi datorata oboselii, greutatii cu care sunt tinuti ochii deschisi. Cutele incrētite apar la locul de intersectie dintre cele orizontale si cele verticale; exprima panica in gandire, dificultati in prelucrarea informatiilor.

Sprancenele:

Chinezii considera sprancenele drept una dintre cele cinci trasaturi vitale ale fetei. Intr-adevar, nici o fata nu poate fi citita cum se cuvine fara a le lua in considerare.

Sprancenele le putem considera ca o granita intre partea superioara a fetei si cea mijlocie. Sprancenele arata tipul afectiv al omului, precum si gradul de intelegere intre minte si inima. Ele au o

forma mostenita care prin miscarea in timpul vietii se modifica. Ridicarea sprancenelor se face in semn de salut, de recunostinta si acest lucru il putem numi chiar salutul ochilor.

In timp au fost enumerate sapte grupe principale de expresii faciale, fiecare avand mai multe subgrupe: fericire, surpriza, teama, tristete, furie, curiozitate si dispretul. Expresiile faciale enumerate sunt recunoscute in toate societatile umane si se considera a fi innascute datorita acestei calitati. Ridicarea sprancenelor poate sa denote expresii diferite atunci cand se iau in considerare si alte elemente: simpla poate fi doar un mod de salut, de a spune "da" sau a confirma ceea ce spune partenerul de discutie; o ridicare brusca si scurta dublata de ridicarea umerilor exprima neajutorare, nevinovatie, nestiinta sau mirare si bucurie. In cazul dreptacilor, ridicarea sprancenei drepte exprima o critica, iar a celei stangi, o dispozitie de neincredere si scepticism. Coborarea sprancenelor are loc atunci cand exista un pericol iminent. Cuplarea cu miscarea de ridicare a obrajilor este un mijloc de protectie, dar apare si in cazul surasului, scarbei sau plansului.

Ochii:

A devenit ca o zicala atunci cand se spune ca ochii sunt fereastra sufletului si este cu siguranta foarte adevarat ca forma, stralucirea, culoarea si, desigur, miscarea lor dezvaluie foarte multe informatii despre interiorul persoanei respective.

Una dintre cele mai importante trasaturi ale ochiului este stralucirea lui. Aceasta trasatura unica fiecărei persoane in parte se datoreaza interactiunii dintre lumina si lacrimile de la suprafata ochiului. Ochii stralucitori, vii, caracterizeaza o persoana isteata si vioaie, in timp ce ochii lipsiti de stralucire denota nu numai oboseala si descurajare, ci si o prabusire spirituala. Ochii transmit mesaje legate de starile sufletesti. Privirea poate fi blanda, catifelata, dura, prietenoasa.

Elementele studiate in comunicarea nonverbală in cadrul ochilor sunt gradul de deschidere, miscarea pleoapelor, pupile si privirea. Gradul de deschidere a ochilor variaza de la privirea holbata, atotcuprinzatoare, pana la pleoape inchise. Ochii holbati sunt dublati de cutele orizontale, aceasta privire exprima mirare, frica de amenintare iminenta, groaza, curiozitate, extrema, asteptare tensionata, speranta, neputinta naivitatii, incapacitatea de a intelege un anumit lucru. Ochii larg deschisi acumuleaza cat mai multe impresii dar fara sa fac o selectie a acestora pot spune sa ei semnifica creativitate spirituala si nevinovatie. Ochii deschisi reflecta o stare de interes normal pana la o perceptie optimista a lumii inconjuratoare. Ochii intredeschisi exprima oboseala, tensiune nervoasa, o participare redusa la ce este in jur si plictiseala. Mimica acestora denota indiferenta, inertie, paralizie a afectelor, resemnare, faptul ca partenerul de discutie "nu merita nici o privire". Ochii acoperiti care au doar o fanta ingusta prin care se observa ceva punctual, care se concentreaza asupra unei tinte, in acest caz exista o perceptie negativa a acestei expresii datorita faptului ca denota siretenie, amenintare, agresivitate, indiscretie, egoism sau individualism. Ochii strasi inchisi semnifica concentrare spirituala

asupra unui stimul exterior sau a unei idei. Inchiderea unui singur ochii este un gest amical, o intelegere secreta, si aceasta semnifica viclenie, siretenie, prudenta, indemanare, arta si este folosit de cei care fac pe importantii. Inchiderea relaxata a ochilor este urmare fireasca a dorintei de a medita, de a asculta ceva sau a savura ceva, dar in acelasi timp mai semnifica si refuzul de a vedea, de aici vine si expresia “a trece cu vedere”.

Miscarea pleoapelor, este una involuntara de indepartare a unui corp strain din ochii, dar ea mai poate exprima si nedumerire, nesiguranta, jena, neliniste.

Cesare Lombroso a observat ca la criminalii innascuti zona centrala a pleoapei superioare este frecvent coborata, conferindu-i persoanei respective un aer somnoros. Cand intreaga pleoapa este mult coborata, generand aspectul cunoscut sub denumirea de “ochii de iatagan”, ea denota, cum era de asteptat, lascivitate, preocupari pentru seductie.

Pupila reactioneaza la radiatia luminoasa si la adancimea imaginii. Se ingusteaza atunci cand privim la un obiect indepartat si cand lumina este puternica. Inafara de stimulii exteriori, ea mai reactioneaza si la starii sufletesti, atunci cand avem trairi intense si emotii pozitive; se dilata, iar cand emotiile sunt negative, se micsoreaza. Aceste modificari sunt percepute de partenerii de conversatie drept mesaje subliminale.

Privirea:

Modul in care privim sau suntem priviti are legatura cu nevoile noastre de aprobare, acceptare, incredere si prietenie. Chiar si a privi sau a nu privi pe cineva are un inteles. Privind pe cineva confirmam ca ii recunoastem prezenta, ca exista pentru noi; interceptarea privirii cuiva inseamna dorinta de a comunica.

Privirea ca mijloc de comunicare a sentimentelor, gandurilor, starilor sufletesti nu ar avea aceeasi semnificatie in absenta ochilor, ea fiind rezultata unor conexiuni intre creier si inima, modulate de firea si de educatia fiecarui individ..Mesajele ochilor si privirilor sunt legate de dilatarea si contractia pupilei, de ascunderea unghiului intern, de intensitatea si durata contactului vizual cu interlocutorul, de schimbarile de directie ale privirii. Modul de a privi e legat de interesul fata de partenerul de comunicare.Daca persoana sau ce ne spune nu ne intereseaza mutam privirea fata de ceva anume.

Cum am mai spus privirea este contactul vizual intre parteneriide discutie, ne ofera indicii despre sentimentele care exista intre cele doua persoane, atunci cand contactul vizual este evitat exista o stare de nesiguranta, o timiditate excesiva sau dorinta de a nu fi deranjat. Cand intr-o situatie precum calatoria in metrou sau in orice transport in comun, cineva priveste o persoana chiar si dupa ce este observata, este interpretata drept tendinta de agresiune; insa atunci cand contactul vizual intre doua persoane este prelungit, acest lucru este explicat prin existenta unor sentimente puternice intre cei doi.

Exista mai multe moduri de a privi: a) privirea paralela, la distanta mica denota o persoana adancita in gandurile sale si care nu doreste sa perceapa mediul inconjurator. Dar cand aceasta este mentinuta in prezenta unei persoane, este inteleasa ca o incercare de ignorare a acesteia si de a o face pe aceasta sa se simta nedorita in mediul respectiv. b) privirea drept in ochii este un semn al dorintei de cooperare cu interlocutorul, demonstrandu-i acestuia interesul si cunoasterea valorii sale. Aceasta privire denota onestitate, corectitudine si constiinta de sine. c) privirea de sus in jos se poate datora diferentei de inaltime sau a pozitiei partenerilor de discutie si acest lucru poate sa denote dominare, mandrie, aroganta. d) privirea de jos in sus are aceasi cauza ca si cea precedenta si denota supunere sau dorinta de agresivitate. e) privirea laterala, respectiv oblica, poate fi orientata spre stanga sau dreapta, de sus sau de jos si exprima mai multe tipuri de informatii prein combinarea acestor elemente. Privirea de sus insemna dispret, privirea de jos denota slugarnicie, iar cand ochii sunt larg deschisi poate semnifica curiozitate sau retinere.

Privirile au fost studiate si din punct de vedere al fundamentelor neurologice. Astfel directia privirii indica ce idei trebuiesc activate: imaginile sunt activate de privirea in sus, sunetele de cea orizontala si sentimentele de privirea in jos. Privirea indreptata spre stanga activeaza amintirile impersonale, obiective, logice, iar cea spre dreapta imaginatia, creativitatea, amintirile personale. Astfel cand cineva incearca sa-si aduca aminte ceva va privii spre stanga, iar cand va inventa sau va minti, spre dreapta.

Nasul:

Importanta nasului ca emblema a fetei a fost descoperita de Aristotel si confirmata de aproape toti fiziognomistii de marca. Dr. Roger Rogerson spunea ca "dintre toate trasaturile fetei omenesti, nasul, fiind cel mai proeminent, joaca cel mai de seama rol in dezvaluirea caracterului"

Se spune ca lungimea nasului, respectiv a zonei de mijlocii trebuie sa fie egala cu aceea a fruntii si a treimii faciale inferioare. O asema egalitate simbolizeaza un echilibru interior, exprimat prin cinste, loialitate si dragoste pentru adevar, ceea ce caracterizeaza orice om destoinic. Nasul ofera si el informatii despre starea de spirit a unui individ. Varful nasului ne poate dezvalui daca se inroseste sau paleste. Narile se pot umfla cand simtim un miros placut, sau daca suntem furiosi si largim narile pentru a sporii cantitatea de aer.

"A stramba din nas" este o expresie dar si o miscare a muschilor nasului, care semnifica neplacere, indispozitie, jena, confuzie. Miscarile frecvente ale muschilor din zona nasului duc la aparitia "cutei sensibilitatii" situata intre partea laterala a nasului si buza superioara, iar aceasta se datoreaza din cauza unei stari de nemulțumire datorita unui fapt sau obiect neplacut.

Una dintre principalele directii ale studiului expresiilor faciale a fost detectarea expresiilor artificiale, intentionate pentru a induce in eroare. Paul Ekman(1997) considera ca ceea ce tradeaza o

persoana care intentioneaza sa induca in eroare sunt semnele de emotie. Cazul cel mai simplu este de a incerca o emotie pe care nu o simti. El considera ca exista putine persoane care sa produca expresii emotionale corecte, cei mai multi sunt tradati de anumite semne. De exemplu cei care zambesc spontan vor folosi anumiti muschi ce nu pot fi controlati intentionat situati in zona ochilor, iar pentru furie o ingustare a buzelor.

Gura:

Gura este cea mai mobila zona a fetei ea ne permite sa intre hrana, bautura si aerul ce ne sunt necesare;ea musca, ea ne rosteste gandurile, ea rade cand suntem bucurosi.

Gura deschisa cu barbia lasata inseamna reaus lipsa de activitate. Gura inchisa poate insemna dorinta de a negocia tacit sau respingerea unui contact verbal. Gura inchisa cu buzele stranse indica inchiderea in sine, solitudine, incapatanare, proasta dispozitie. Gura si buzele pot realiza diferite mimici, cum ar fi cea de degustare, de savurare, de protest, de ingrijorare.

Prezenta zambetului confirma disponibilitatea spre dialog. Zambetul autentic este expresia unei stari de bucurie, de acceptare si implica si participarea ochilor. Initial dezvelirea dintilor a fost un gest de amenintare, ulterior a evoluat spre un gest de prietenie. Zambetul apare la sugar foarte devreme, cam in a cincea sau a sasea saptamana de viata. Zambetul poate fi fabricat, prostesc, relaxat, dulceag, stramb, de frica, resemnat. Zambetul care descopera numai dintii de sus , nu si gingiile superioare este un semn de bunatate, cinste.Daca zambetul dezveleste si gingiile de sus aceasta denota ca posesorul este predispus la deprimarecare ii poate afecta fericirea si cariera. Cand zambetul dezgoleste ata dintii de sus , cat si dintii de jos, posesorul are o fire deschisa, corecta si generoasa, care isi va fi obiectul criticii si antipatiei altora.

Rasul este o manifestare tipic unama, ea este eliberatoare de tensiuni interne.Copii rad mai mult decat adultii.Rasul poate fi cinic, agresiv, eliberator, blazat, ingrijorat.

Minciuna in societate:

Din punct de vedere psihosociologic, minciuna este o strategie protectivă, adaptivă și succesivă de inserție optimală a individului în complicata rețea socială. Aceasta îi asigură atât neutralitatea sau distanțarea necesară, atunci când societatea nu-i este pe plac, cât și implicarea inteligentă în vederea obținerii unei poziții sau profit maxim când crede de cuviință. În același timp, prezența minciunii poate de seama de calitatea relațiilor care reglementează societatea, de profilul comunicării dintre diferiți protagoniști sociali.

Minciuna constituie un act psihic complex, cu rezonanțe socio-culturale, ce vizează mai multe straturi existențiale: ontologice, gnoseologice, retorice, axiologice, antropologice, culturologice,

sociologice. Ea este o formă de administrare eficientă a ficțiunii, de plonjare motivată în ireal, de îndepărtare prin limbaj sau gestică de la ceea ce îndeobște este recunoscut ca existent, ca adevărat, ca valoare. Ca modalitate de abatere de la ceea ce este, minciuna dă seama de faptul că distanța dintre real și ireal este reglabilă prin mecanisme semiotice, că nu întotdeauna este urmărită corespondența dintre ceea ce se afirmă și stările de fapt, că instrumentele limbajelor verbale sau paraverbale sunt excelente mijloace de a trișa, de a ascunde, de a născoci. Minciuna este o achiziție culturală ce se rafinează pe măsură ce subiectul dobândește o anumită experiență praxiologică, ajunge la o anumită performanță cognitivă, știe să selecteze și să ierarhizeze, dispune de o anumită performanță discursivă, este integrat în comunitate și are anumite interese. Nu minți doar de dragul de a minți.

Editarea unei minciuni presupune o maturitate a conștiinței, o gândire de tip simbolic, o decentrare și dedublare subiectivă, o dezvoltare minimală a limbajului. Cele mai dese minciuni ale ființei umane sunt antrenate prin limbaj, întrucât acestea sunt cele mai economicoase. Este mai ușor să ascunzi sau să te ascunzi în spatele cuvintelor. Te trădezi mult mai ușor prin mimică sau gestică. Măinile sau fața noastră sunt mai sincere, mai transparente.

Omul minte și prin actele pe care le întreprinde, printr-o conexiune interesată a gesturilor și comportamentelor sale. Nu-i nevoie să mai apeleze la cuvinte. Reușești să minți în deplină tăcere. Poți foarte bine să induci în eroare acționând într-un anumit mod, exagerând sau alternând semnificațiile unor acte sau îmbinându-le și articulându-le astfel încât să se creeze impresiile dorite. Combinatorica actelor, ca și a cuvintelor, este nelimitată și, de aceea, ea creează spațiul de manevră suficient de larg pentru reușite strategii de înșelare. Mințim gesticulând, râzând, mirându-ne, înfuriindu-ne, bucurându-ne, ...mințindu-ne. Mințim de cum facem prima mișcare, dar și în nemișcare.

Cap. II

Metodologia proiectului

1. Formularea ipotezelor

Fred N. Kerlinger definea ipoteza astfel: „O ipoteza este un enunt conjectural despre relația dintre două sau mai multe variabile”(1964, *apud* S.Chelcea, 2004, 99)

Ipoteza reprezintă o formă specifică a gândirii științifice care da posibilitatea trecerii de la cunoașterea faptelor la cunoașterea legilor de producere a acestor fapte. Așa cum preciza Theodore Caplow „o ipoteza este enunțul unei relații cauzale într-o formă care permite verificarea empirică”(1970, *apud* S. Chelcea, 2004, 98)

Tema centrala a acestui proiect este minciuna, cum este ea vazuta in societate, minciuna din punct de vedere al comportamentului nonverbal si cu totii am observat cat de usor putem fi manipulati prin gesturi, minica si tot ceea ce tine de limajul trupului. Ipoteza acestui proiect este: daca credintele despre semnele minciunii in comportamentul nonverbal sunt reale.

2. Operationalizarea

Pentru o intelegere mai buna a temei prezentate in acest proiect va trebui sa operationalizez semnele minciunii.

„Semnele minciunii” sunt „particularitati ale comportamentului unei persoane despre care se zice ca nu este sincera”

Indicatorii minciunii din punct de vedere al comportamentului nonverbal sunt: atunci cand persoana care vorbeste duce mana la nas, cand nu se uita in ochii celui alt interlocutor cu care poarta discutia respectiva, o stare de neliniste si are anumite ticuri, de a-si roade unghiile, de a baga tot timpul mana in par, muscatul buzelor, ocoleste privirea celui alt, stare de neliniste isi muta corpul dintr-o parte in alta, se joaca cu anumite obiecte pe care le are la indemana, daca este fumator va fuma in continuu.

Alegerea metodei si a instrumentului

La acest proiect de cercetare am ales drept instrument este experimentul.

Ernest Greenwood spune ca „Un experiment este verificarea unei ipoteze incercand de a pune doi factori in relatie cauzala prin cercetarea situatiilor contrastante, in care sunt controlati toti factorii in afara celui ce intereseaza, acesta din urma fiind cauza ipotetica sau efectul ipotetic” (1945, *apud* S. Chelcea, 2004, 432)

Experimentul

Experimentul care l-am realizat la acest proiect de cercetare a fost reusit deoarece am atins ce imi propusesem inca de la inceput. Ideea experimentului era sa aflu daca ne putem da seama din

comportamentul nonverbal al unei persoane, daca aceasta minte sau nu, daca gesturile necontrolate ne dau de gol atunci cand mintim.

Am propus sa filmez doua persoane diferite, in acel filmulet scurt de 5 minute ele trebuiau sa-mi povesteasca o excursie pe care o facusera sau nu (in cazul acelei persoane care mintea). Persoanele care au fost filmate sunt de sex feminin, cu varsta de 19 respectiv 20 de ani. In timpul filmarii atmosfera din camera respectiva a fost linistita, neexistand nici un factor exterior care sa le atraga atentia, ele a trebuit sa-si puna imaginatia in joc si sa intre in rolul respectiv. Dupa ce am terminat de filmat am rugat 7 subiecti sa vizioneze filmuletele, sa-mi spuna care dintre cele doua persoane minte si sa-mi detalieze care au fost caracteristicile dupa care s-au ghidat cand mi-au dat raspunsul. Am luat fiecare subiect in parte pentru a nu fi influentat de raspunsurile date de ceilalti. Mentionez ca filmuletele le-am pus fara sonor astfel ca ei nu aveau cum sa fie influentati de comportamentul verbal, tot ce aveau ei sa-mi spuna se baza numai pe gesturile si mimica celui care era filmat. Dupa ce au vizionat ambele filmulete fiecare in parte mi-a spus parerea lui si am realizat ca 6 din cei 7 subiecti nu au putut fii inselati de persoana care a mintit. Caracteristicile care mi le-au dat sunt foarte asemanatoare cu indicatori care i-am dat mai sus si anume, persoana care a mintit i s-au dat drept caracteristici urmatoarele: dupa mimica buzelor si-au dat seama ca nu vorbea destul de fluent, prin aplecarea capului in jos, tinand privirea in alta directie si nu in camera si-au dat seama ca este nesigura pe ea si ca tragea de timp, pozitia corpului era nesigura si anume se misca foarte mult de pe un picior pe altul si asta le-a dat impresia ca este fosrte crispata si cel mai important ce au observat cei 6 subiecti care au fost de acord ca acea persoanaminte a fost un tic, s-a jucat pe tot parcursul filmarii cu bratară de la mana si ei au caracterizat asta ca pe o stare de emotie de nesiguranta pe ea, pe vorbele sale. A existat insa si o persoana care a spus ca nu minte si argumentele au fost ca starea era una lejera chiar daca se mta de pe un picior pe altul si ca nu era crispata si ca nu incerca sa impresiuneze prin gesturi si mimica.

Persoana care nu a mintit a fost caracterizata de cei 6 subiecti ca fiind foarte sigura pe ea deoarece pe aproximativ pe parcursul filmarii s-a uitat tot timpul in camera iar daca au existat momente cand nu se uita nu le-a atrans atentia deoarece a vorbit tot timpul chiar daca nu se uita in camera, chiar daca gesticula cu maine toti au dat raspunsul ca stia foarte bine ce spune, ca era naturala si ca prin aceste gesturi incerca sa intre in amanuntul povestirii, pozitia corpului era una dreapta dand impresia ca are incredere in ea iar zambetul de pe buzele ei le-a dat impresia ca stie ce spune si ca povesteste din toata inima. Persoana care a spus ca aceasta minte mi-a dat ca argumente ca prin gesticulatia ei ar incerca sa impresiuneze si ca pozitia dreapta a corpului ii dadea impresia ca ar fi pusa la colt.

Subiecti care au raspuns la acest experiment au varsta intre 19-25 de ani si au fost 3 baieti si 4 fete.

Concluzia

Cu acest experiment am realizat ca daca oameni ar fi mult mai atenti la comportamentul nonverbal nu ar mai putea fi atat de usor inselati prin cuvinte, prin dialogul care il poarta cu interlocutorul.

Prin raspunsurile obtinute in cadrul experimentului mi-am dat seama ca majoritatea oamenilor cunosc aceste „coduri” si daca am acorda putina atentie am cunoaste probabil adevarata fata a celor din jurul nostru si nu am mai putea fi inselati de „masca” care o aplica ei insusi caracterelor lor. Limbajul nonverbal si regulile lui putem spune ca sunt cunoscute in intreaga lume, peste tot au acelasi inteles, aceeasi semnificatie, aceeasi metoda de exprimare a sentimentelor, a starilor sufletesti, a fericiri, a frici, a suparari, limbajul nonverbal am putea sa-l consideram o limba internationala p care toti o vorbim in orice moment, in orice secunda din viata noastra.

Prin acest experiment ar trebuie sa constientizam cat de puternic, cat de explicit si important poate fi limbajul nonverbal cum un singur gest il putem considera ca o actiune care iti spune multe despre ce gandeste cel de langa tine. Atunci cand stam de vorba cu o persoana nu trebuie decat sa identificam niste indicatori comportamentali si sa-i interpretam corect sa descoperim ce a vrut cel din fata ta sa spuna, cat de bine poata sa ascunda minciuna sau cat de usor de poate da de gol.

Bibliografie:

Chelcea, Septimiu, Ivan, Loredana, Chelcea, Adina, (2005). *Comunicarea nonverbala:gesturi si postura*. Bucurest. Ed. comunicare.ro

Chelcea, Septimiu,(2004). *Metodologia cercetarii sociologice*. Bucuresti. Ed. Economica pp.98-102

Chelcea, Septimiu,(2004). *Comunicarea nonverbala in spatiul public*. Bucuresti. Ed. Tritonic pp.53-64

Davies, Rodney, (1997). *Ce ne dezvaluie fata*. Bucuresti. Ed. Polimark

Peas, Allan. (1993). *Cum pot fi citite gandurile altora din gesturile lor*. Bucuresti. Ed. Polimark